DC-3 Daisy och hennes uppdrag under andra världskriget

Denna artikel bygger på de uppgifter som lämnats av Air Force Historical Research Agency till Tomas Rinman. Artikeln har tidigare publicerats i denna tidning, men har kompletterats och publiceras här igen eftersom föreningens flygplan Daisy utgör grunden till vår förening. Flygplanet döptes till Daisy först 1985, men Tomas Rinman använder ändå detta namn i artikeln för att förenkla texten.

TEXT: TOMAS RINMAN FOTO: PUBLIC DOMAIN KÄLLA: AFHRA

År 1943 levererades Daisy från Douglasfabriken i Kalifornien som en C-47A, en militär version av DC-3. Efter kriget byggdes hon om till civil DC-3.

För att få veta mer om Daisys historia började jag söka på internet för att se om det fanns någon information om Daisy under andra världskriget. Genom att söka på Daisys militära serienummer 43-30732 hittade jag bara allmän information.

AFHRA

Men sedan förstod jag att mer information kunde lämnas av Air Force Historical Research Agency, AFHRA, i USA. AFHRA ligger vid Maxwell Air Force Base. AFHRA var vänliga nog att skicka filer med skannade krigsdagböcker, där även vårt flygplans flygningar och uppdrag under andra världskriget fanns angivna. Krigsdagböckerna, där Daisys placeringar och uppdrag under andra världskriget beskrivs, omfattar mer än 10 000 sidor bevarade på mikrofilm. Dessa sidor hade konverterats till PDF-filer och skickats till mig. Vissa sidor är svåra eller omöjliga att läsa på grund av svagt tryck. Men det finns ändå mycket information om vad som hände med Daisy. I dessa krigsdagböcker kan man hitta Daisys aktiviteter genom att leta efter de sista siffrorna i serienumret 732. Men att söka med numret i PDF-filerna fungerade inte – jag fick gå igenom sida för sida manuellt!

AFHRA:s krigsdagböcker innehåller många intressanta berättelser om C-47:ornas verksamhet. Det nämns dock inte alltid vilka C-47-flygplan som ingick i olika uppdrag. Men det finns också annan information, bland annat planerade flygningar dag för dag.

AFHRA-filerna

Nedan följer en sammanfattning månad för månad av vad som hände Daisy under andra världskriget.

Daisy fotograferad i England 1944, fotograf okänd.

Oktober och november 1943

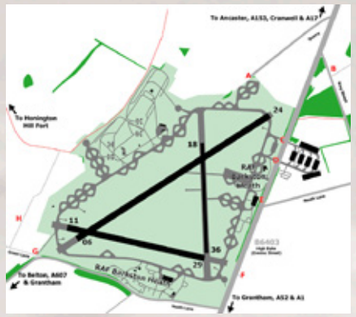
Den 5 oktober 1943 levererades Daisy vid Douglasfabriken i Long Beach, Kalifornien. Därefter skickades flygplanet till Baer Air Force Base i Indiana för tester och kontroller. Efter att flygplanet godkänts förbereddes Daisy för den långa flygningen till Nordafrika, bland annat monterades extra bränsletankar i kabinen. Därefter gick färden via Florida, Puerto Rico, Trinidad, Georgetown, Belém, Natal, ön Ascension i södra Atlanten, Dakar, Agadir, Marrakesh till Oran i Algeriet dit Daisy anlände den 20 november 1943.

December 1943

Daisy genomförde trupptransporter samt transporter av utrustning och sårade soldater i Nordafrika. (Detaljer om detta saknas i krigsdagböckerna.) Först var Daisy baserad i Oran men senare blev hon förflyttad till Sciacca på Sicilien.

Februari 1944

Daisy tillhörde nu 12th Air Force, 61st TCG (Troop Carrier Group) och 14th TCS (Transport Carrier Squadron). Behovet av C-47-flygplan minskade i Nordafrika och planeringen för den kommande D-dagen i Europa tog fart. Därför gjordes en större förflyttning av C-47:or från Nordafrika till England via Marocko. Daisy deltog i denna förflyttning. Från den allierade flygbasen i Casablanca flög en stor armada (Air Echelon) av C-47:or, 250 flygplan, över till St Mawgan i England. Därefter vidare till Barkston Heath, som blev Daisys bas under det kommande året. Nu började månader av övningar och förberedelser inför D-dagen.

Barkston Heath som var Daisys hemflygfält (bas) från den 17 februari 1944 till 30 april 1945.

Pilen pekar på Barkstone Heath.

Samtidigt skedde också en förflyttning av markstyrkan som ansvarade för underhållet av dessa C-47:or från Italien till England. Markstyrkan förflyttades dock med tåg, lastbilar och båtar.

Besättningen som flög Daisy under våren och sommaren 1944 var:

- Norbert D Moh, pilot
- Charles M Adamson, andrepilot våren 1944, Ernest M. Martzen sommaren och hösten 1944.
- Edsel C Linn, navigatör.
- William H. Gray, chefsmekaniker.
- Arvid J Blomdal, radiooperatör.

Moh förde befäl över Daisy under våren, sommaren och hösten 1944. Under november och december var han dock förflyttad till ”Pathfinder group” i Chalgrove i England. I januari 1945 hade han fullgjort sin tjänstgöringstid och förflyttades till ”Zone of Interior”.

Engelska fallskärmssoldater. Planet till höger kan vara Daisy, eftersom beteckningen 3I stod för den grupp (Transport Carrier Squadron TCS) som Daisy tillhörde.

Mars 1944

Mars 1944 ägnades åt övningar såsom fällning av fallskärmssoldater, bogsering av glidflygplan och formationsflygning.

April 1944

Övningarna fortsatte som månaden innan men omfattade också formationsflygning i mörker. Transporter genomfördes inom England.

Maj 1944

Övningarna intensifierades och blev också större i omfattning. Träning med fallskärmssoldater och bogsering av glidflygplan genomfördes. Dessutom utfördes transportövningar i stor skala med många C-47:or.

C-47:or uppställda på Barkston Heaths.

Juni 1944

D-dagen närmade sig. Daisy ingick i Mission Boston med uppdraget att släppa fallskärmssoldater över ”Drop zon T” i Normandie. Mission Boston var ett fallskärmsanfall med den amerikanska 82nd Airborne Division. Uppdraget omfattade formationer med 36, 45 eller 54 C-47:or, sammanlagt tio formationer (serials) med omkring 800 C-47:or. Totalt hoppade 6 420 fallskärmssoldater från dessa flygplan.

Daisy startade från Barkston Heath klockan 23.00 den 5 juni och steg för att ansluta till den formation som visas på bilden.

Formationen som Daisy deltog i den 6 juni 1944, dagen-D.

Daisy nådde målet i Normandie klockan 02.32 den 6 juni. Fallskärmssoldaterna hoppade över ett område på 10 kvadratmil nära floden Merderet. Väl framme visade det sig att tyskarna dämt upp floden och översvämmat området. Många av de som hoppade den morgonen drunknade med sin tunga utrustning i de översvämmade fälten runt Merderet.

Efter dagen-D flög Daisy ett antal transportflygningar till och från Normandie. Det förekom också fortfarande vissa övningar i England.

Mission Bostons **flygrutt visas på kartan. De ursprungliga engelska stadsnamnen har på kartan ersattes av amerikanska kodnamn. Kodnamnen började på A (Atlanta) och fortsatte sedan med B (Burbank), C (Cleveland) o s v. Atlanta var troligen kodnamnet på den engelska staden Sheffield.**

Ett stort antal C-47:or som fäller fallskärmssoldater. På marken ses landade amerikanska glidflygplan med soldater.

C-47:or uppställda på Barkston Heath. Är detta Daisy? Beteckningen 3I (Three/India) stämmer i alla fall.

Juli 1944

Daisy deltog i flera övningar och transporter.

Augusti 1944

Det förekom flera transporter till den europeiska kontinenten och inom Storbritannien. Daisy fortsatte att delta i flera övningar.

September 1944

Operation Market Garden var månadens viktigaste händelse. Daisy deltog i huvudanfallet redan första dagen, den 17 september, då hon släppte engelska fallskärmssoldater vid Oosterbeek i Arnhem inför attacken mot bron över Rhen. Den 23 september landsatte hon engelska soldater med glidflygplan vid Grave nära Nijmegen för att förstärka trupperna som stred vid broarna över floderna Maas och Waal.

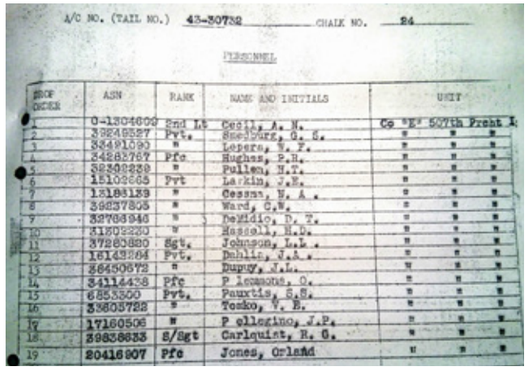
Floden (bäcken) Merderet och fälten bakom som var hopparnas mål men som översvämmats av tyskarna.

Under fyra dagar i september flög TCS, där Daisy ingick, över 229 uppdrag, 900 ton last levererades och 2 372 soldater antingen hoppade med fallskärm eller transporterades med glidflygplan. Totalt förlorades sex C-47:or, 25 flygplan skadades (troligen även Daisy) och 33 personer omkom.

Under september skickades 570 transportflygplan till den europeiska kontinenten på olika uppdrag, 722 passagerare transporterades och 195 skadade evakuerades. Totalt levererades nära 100 ton utrustning och 317 608 gallon (1 202 277 liter) bensin förbrukades.

Fallskärmssoldater i en C-47. Sittplatserna utgjordes av bänkar längst sidorna och kabinen saknade helt isolering och ljuddämpning på väggarna.

A/C NO. (TAIL NO.) 43-30732 CHALK NO. 24

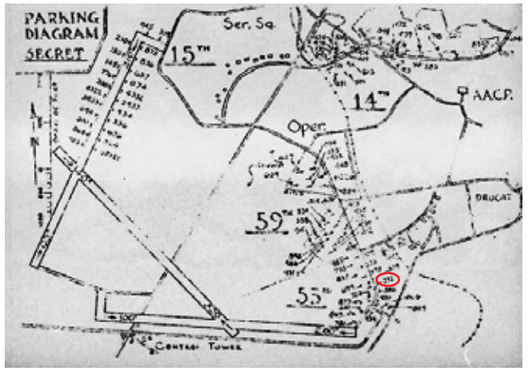
PERSONNEL

JUMP ORDER	ASN	RANK	NAME AND INITIALS	UNIT
1	0-1304600	2nd Lt	Cecil, A. N.	Co "E" 507th Prcht I.
2	32245527	Pvt.	Smedburg, O. G.	" " "
3	32491080	"	Lepera, V. F.	" " "
4	34843767	Pfc	Hughes, P.H.	" " "
5	32308229	"	Fuller, H.T.	" " "
6	15103565	Pvt	Larkin, J.E.	" " "
7	12188129	"	Cessna, W. A.	" " "
8	33837805	"	Ward, C.E.	" " "
9	32763946	"	DeDido, D. T.	" " "
10	31502220	"	Hassell, H.D.	" " "
11	37263380	Sgt.	Johnson, L.E.	" " "
12	18143864	Pvt.	Dahle, A.A.	" " "
13	36450872	"	Dupuy, Jas.	" " "
14	34114478	Pfc	P Iacuzzo, O.	" " "
15	6853500	Pvt.	Faurtis, S.S.	" " "
16	33605722	"	Tesko, V. E.	" " "
17	17160506	"	P ollorino, J.P.	" " "
18	39838833	S/Sgt	Carlquist, H. G.	" " "
19	20416907	Pfc	Jones, Orland	" " "

De amerikanska fallskärmssoldaterna som hoppade från Daisy under dagen D.

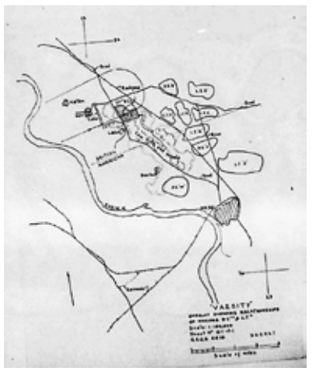
Transport av bensin i C-47.

Abbevilles landningsbanor. Daisy står parkerad i nedre högra hörnet och siffran 732 kan ses av den som har skarpa ögon.

En C-47 under vinterunderhåll på Barkston Heath. Är detta Daisy? Beteckningen 3I (Three/India) stämmer i alla fall.

Olika hoppzoner (DZ) för fallskärmssoldater och landningszoner (LZ) för glidflygplan under operation Varsity.

Oktober 1944

Daisy överfördes nu till 53rd Transport Carrier Squadron (TCS). Besättningen bestod nu av:

- John F Drylo, pilot.
- Joseph J Bowling, andrepilot.
- Henry Henson, mekaniker.
- William R Johnston, radiooperatör.

Under denna månad var vädret uselt med regn, dimma och låga moln. Trots detta genomfördes många flygningar. Vinterutrustning skickades till Frankrike, Nederländerna och Tyskland. Aldrig tidigare hade denna organisation skickat så mycket utrustning. 909 flygplan genomförde 45 uppdrag och levererade totalt över 200 ton utrustning, varefter 64 sårade soldater togs med tillbaka. Det förbrukades 569 312 gallon (2 155 080 liter) bensin och 6 976 flygtimmar genomfördes.

November 1944

Denna månad levererades nära 2 000 ton utrustning till kontinenten, till exempel bensin, ammunition, glykol, penicillin, blodplasma och stålmattor för flygfält.

December 1944

Vädret blev av naturliga skäl mer vinterlikt och på julafton låg ett tunt snötäcke över Barkston Heath. Daisy deltog genom att flyga materiel till dem som stred vid Bastogne (slaget om Ardennerna) vid årsskiftet 1944–45. Hon landade i Prosnes och Laon mellan Reims och Bastogne den 5, 11, 24 och 30 december. Över 100 ton utrustning fördes över till kontinenten av Daisys organisation 61st Troop Carrier Group, 61st TCG.

Totalt flög 61st TCG 4 724 flygtimmar och förbrukade 390 406 gallon bensin. Elva män omkom och två skadades.

Januari 1945

Under årets första månad förekom snöstormar, tät dimma och skyfall, vilket naturligtvis minskade flygverksamheten. 61st TCG levererade 34 ton utrustning som till stor del bestod av skidor, snöskor och kläder för vinterväder. C-47-flygplanen flög 3 163 timmar. Endast 47 personer transporterades medan 94 skadade soldater fick följa med tillbaka från kontinenten.

Februari 1945

686 flygplan sattes in och transporterade 578 600 gallon bensin samt levererade 1 313 ton utrustning. 2 946 passagerare transporterades och 197 patienter evakuerades. C-47-flygplanen flög 6 596 flygtimmar. Förberedelser pågick också för att flytta 61 Transport Carrier Group, TCG, till Frankrike. När flygplanen inte flög till kontinenten tränades besättningarna i formationsflygning och bogsering av glidflygplan.

Mars 1945

Detta blev organisationens hittills mest intensiva månad. För första gången attackerades Barkston Heath från luften när ett tyskt flygplan fällde bomber över fältet. I början av månaden flyttade hela organisationen till Abbeville i Frankrike (amerikansk flygbas B-92). Till största delen skedde flytten med flygplan, men den tunga utrustningen gick med lastbil och båt.

Under senare delen av mars deltog 61 TCG i luftlandsättningsdelen av ***Operation Varsity***, då brittiska fallskärmssoldater hoppade på östra stranden av Rhen i Ruhrområdet. Syftet var att stödja general Montgomerys övergång av floden.

Operation Varsity var en framgångsrik luftburna operation som inleddes av de allierade trupperna mot slutet av andra världskriget. Med fler än 16 000 fallskärmsjägare och flera tusen flygplan är det den största luftburna operationen som någonsin genomförts på en enda dag och på en plats.

Totalt var 1 662 flygplan aktiva, varav 672 skickades på krigsuppdrag, 391 på övningsflygningar och 599 till stridsförband och deras leveranser. Omkring 2 000 ton materiel levererades sammanlagt. 791 passagerare, 1 486 fallskärmssoldater och 1 524 andra soldater transporterades. Den totala flygtiden för C-47:orna var 5 794 flygtimmar.

Den sista dagen i månaden, den 31 mars, transporterades 306 100 gallon 80-oktanig bensin för att stödja de allierade marktrupperna under general Patton som ryckte fram genom Tyskland. Under denna operation erövrades Frankfurt am Main. Trupperna fortsatte därefter söderut för att inta ”Örnnästet” i Berchtesgaden.

April 1945

Daisys skvadron transporterade över 454 ton viktig utrustning till Tyskland. Från olika platser i det ockuperade Tyskland kunde krigsfångar flygas tillbaka till Frankrike och Belgien. Samtidigt fungerade skvadronen som en slags militär flyglinje som flög amerikanska soldater på permission till Rivieran.

Maj 1945

8 maj 1945 kapitulerade nazityskland villkorslöst. Dagen firas som VE-dagen (Victory in Europe Day).

September 1945

Då kriget var slut återvände Daisy till USA den 23 september 1945 och överfördes till Reconstruction Finance Corporation (RFC), en organisation inom den amerikanska statsförvaltningen som sålde ut militärt krigsöverskottsmaterial. Under 1946 konverterades hon från en militär C-47 till en civil DC-3C av Canada Air Ltd i Monteral. I konverteringen ingick att de stora lastdörrarna ersattes med en vanlig passagerardörr samt att kabinen ljudisolerades och fick bekvämare stolar.

Daisy såldes efter konverteringen till Det Norske Luftfartselskap (DNL). I Norge fick hon civilt registreringsnummer LN-IAF och namnet Nordfugl.

Författaren Tomas Rionman erbjuder även en mer detaljerad muntlig presentation av Daisys historia lämplig för 10-100 personer. Den brukar ta ungefär en timma. Vid intresse kontakta ***tomas.rinman@gmail.com.***

Orkestern på officersklubben underhöll personalen på Barkston Heath.